5de JAARGANG. CURACAO DEN 22n SEPTEMBER 1888. N° 247

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling. Voor het Buitenland per jaar fl. 10,— Afzonderlijke nummers fl. 0,25. Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129. UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA: P. JOLY & J. MARTIN, 66. RUE LAFAYETTE, PARIJS. C. LEUCHS & C°. 17. BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Courant aki ta sali toer Dia Sabra. Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti. Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja. Un number só fl. 0,25. Un annuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Een kruistocht tegen de slavernij.

—o—

III.

God zij dank! De nacht is kalm geweest: de schildwachten hebben niets te signaleeren en er heeft geen opschudding plaats gehad. Wij lezen vroeg onze H. Missen, bidden nog een Onze-Vader en Wees Gegroet na het dankgebed, om aan de H. Maagd, den H. Joseph, den H. Michaël en al onze Engelbewaarders te vragen, dat zij ons uit deze ongelegenheid mogen redden: vervolgens gaan zoowat tegen zeven uur de Zeereerw. pater Provicaris en pater Vyncke den hoofdman opzoeken in zijn kamp, waartoe een onzer gehuchten, gisteren tijdens den inval door de bewoners verlaten, was ingericht. Deze onderbevelhebber van Mohammed is een mesties van korte gestalte tusschen de vijf en twintig en dertig jaar oud. Hij draagt een korten zwarten baard en is bronskleurig getint. Nauwelijks in de hut binnen gelaten, vraagt de Zeereerw. pater Provicaris, of men met aldus het land te komen verwoesten, tot onder de muren onzer woning, wel rekening houdt met de bevelen van Zijne Hoogheid den sultan van Zanzibar. De andere put zich uit in verontschuldigingen: hij zegt dat hij aan zijn lieden bevel heeft gegeven niets bij ons te plunderen, niet tegen onze kinderen te vechten enz.: dat hij op bevel van zijn heer alleen kwam om, na den Motenis (negerhoofd van het Schiereiland) te hebben verslagen ook den Moanis (negerkoning) te bestrijden (dit zijn de twee stamhoofden, wier gebied aan onze missie grenst], en dat terwijl hij, aanvoerder der troepen, zich met zijn nyampara [kapitein) aan de achterhoede der kolonne bevond, zijn ongeregelde Rouga-Rouga, die na een marsch van tien dagen hongerig waren, misschien geen onderscheid gezien konden hebben tusschen het land ,van Poré en het onze en zoodoende eenige verwoestingen hadden kunnen aanrichten. De Zeereerw. pater Provicaris eischte dat men onmiddellijk de twee kinderen zou teruggeven, die bij onze neophieten waren opgepakt. Hieraan werd gevolg gegeven. Eindelijk was alles in der minne geschikt, dank zij de standvastigheid van den Eerw. pater. Het hoofd der troepen verbood zijn manschappen iets in onze beplantingen te vernielen en gaf het recht aan onze lieden om alle plunderaars te verjagen.

De paters herkennend, die het kamp verlaten, beloofde Bwana Hasoudi ons een bezoek voor den namiddag.

Hij kwam inderdaad met zijn gevolg, een tiental roovers; wij beletten de rest van zijn bende binnen de omheining te komen als maatregel van voorzichtigheid. De arme rooverhoofdman was voor die gelegenheid in groot tenue, een langen rooden rok zooals de lakeien of de *suisses* bij de aanzienlijken in Europa ze dragen. Hij praatte veel en antwoordde op onze talrijke vragen over de landen, die hij geplunderd heeft, over de Rouand van het Noorden, over de meren Kiro en Kangaro, de Manyema, de Oenyaboemba, de Oboedjim, enz. enz.

Hij houdt van bedelen, evenals alle lieden van zijn soort van Mestizen-Arabieren-Negers. Wij wezen zijn verzoek om patronen zeer beleefd van de hand en stelden hem tevreden met een paar Spaansche degens, een paar oude schoenen en een ledige flesch, waarom hij ons dringend vroeg.

Maar, 's avonds, woonden wij in het land dat ons omringt, het treurig schouwspel bij van een rooftocht op slaven. Overal zag men de dorpen in vlammen opgaan en de menschen op het meer vluchten. De Rouga-Rouga kwamen terug beladen met kippen, geiten, pakken visch, schapen enz. enz. Een troep van ongeveer dertig roovers doorzocht onder onze oogen de heuvelen en de ondiepten der rivier Vilongolo, waar de arme vluchtelingen zich verborgen hadden. Zij kwamen 's avonds terug en voerden vrouwen en kinderen gebonden met zich mede. Het was een vreeselijk schouwspel. Men zou wenschen te schieten op die eerlooze bandieten, die van God noch gebod weten en menschelijke schepselen rooven om ze te storten in de dubbele slavernij van de ziel en het lichaam.

Wij zouden er mogelijk in geslaagd zijn, velen dier ongelukkigen te bevrijden, als wij onze gewapende lieden hadden toegestaan, zich op die troep gevleeschde duivels te werpen maar dat zou openlijke oorlog wezen en de missie zou verloren zijn.

Helaas! wanneer zal toch eens de een of andere Europeesche mogendheid dien gevloekten handel willen vernietigen en al de rampen, die er het treurig gevolg van zijn. Een afdeeling van vijftig goed gewapende Europeesche soldaten, gehard tegen het klimaat, zou voldoende wezen om in veertien dagen dien geheelen afschuwelijken troep te vernietigen: (een samenraapsel van twee á driehonderd roovers), die den schrik uitmaken der geheele landstreek van Tabora langs Oejiji tot aan de Manyema, en over geheel Tanganyka tot aan de Alberti Nyandra.

Nog eens, God zij gedankt. Dezen morgen om zeven uur zijn de verdrukkers, de eerlooze moordenaars van onze vreedzame bevolking vertrokken; zij hebben ons verlaten onder een geweldigen slagregen, met de verachting van alle inlanders beladen. Er waren er ongeveer driehonderd in het geheel, een troep zooals er van de kust komen met trommel en vlag voorop, met lastdragers, vrouwen en kinderen enz.... De karavaan der slaven volgde treurig. Een arme oude vrouw, in gevangenschap meegevoerd, wilde, den goeden frater Hiëronymus voorbijgaande, zich aan zijn kleeren vastklemmen en riep hem toe haar te redden; maar bij kon er niets aan doen, en zij werd als een lastdier met een touw om den hals medegesleurd. Er was niets meer over om haar vrij te koopen. Het voorbijtrekken duurde vrij lang, de achterhoede bleef tot na den reg[illegible] wij wenschen hun geen vaarw[illegible] tot weerziens toe. Deze vrees[illegible] bloedzuigers zijn thans op O[illegible] aangevallen, waar wij in [illegible] reeds de vlammen der [illegible] tingen zien opstijgen."

Nog vele bijzonderheden worden over de wreedheden der slavenhandelaars medegedeeld, maar onze pen weigert deze gruwelen te beschrijven.

De nieuwe zending, waarmede de H. Vader den kardinaal heeft belast, is wel ten volle gerechtigd, en een uitgestrekt veld van werkzaamheid opent zich opnieuw voor den vurigen apostel.

Het is een kruistocht,—de zwarte kruistocht—dien hij, nieuwe Peter de Kluizenaar, in Europa komt prediken.

Maar, zal men met den Z. E. P. Moinet zeggen, waarom worden de mogendheden niet bewogen?

„De dingen," is men geneigd te zeggen met Montesquieu [Esprit des Lois. Chap 15) „die in Afrika gebeuren (het dagteekent van oudsher) moeten zeker geen ernstige gevolgen hebben voor de vorsten van Europa, die zooveel tijd noodig hebben, om onder elkaar nuttelooze verdragen op te maken, dat zij er nog niet aan gedacht hebben er een te maken uit barmhartigheid en medelijden!"

Dat heeft kardinaal Lavigerie luide verkondigd. Hij wil de openbare meening winnen en voorlichten: wat kan niet ten leven worden gewekt onder het bezielende woord van den man, die een kracht is! Reeds sinds de conferentie in Sint Sulpicius heeft hij vele voorstellen ontvangen van personen, die dienst willen nemen: men wil zich scharen onder de bevelen van een dapper Franschman, oud pauselijk zouaaf—den heer Joubert—die uit eigen beweging in het hartje van Afrika een legerkorps van zes honderd inlanders heeft gevormd, om den slavenhandelaars den pas af te snijden. Maar 600 man, wat heeft dat te beduiden!

Toch kon het er mede gaan als met het sneeuwvlokje dat van de bergen rolt en tot lawine aangroeit, want kardinaal Lavigerie is de man, die wonderen verricht.

„De vader, (zoo noemt men hem in Afrika, in Tunis, te Algiers en te Carthago) kan alles." 't Is werkelijk een der vurigste zielen der eeuw: Hij zal in Europa de schellen van de oogen doen vallen en de misdaden die een schande zijn, tast-en voelbaar maken, doen inzien dat er een einde aan moet komen!

Na het luide te hebben verkondigd in Sint-Sulpicius, heeft hij het in *St. Germain l' Auxerrois*, te midden der saamgestroomde vereenigingen van den H. Vincentius à Paulo, gedaan, hij heeft het doen hooren door heel Frankrijk en zijn woord zal weerklinken tot in Engeland, in België, in Nederland, dat reeds meermalen heeft getoond niet ongevoelig te zijn voor de roepstem om hulp.

Na gepredikt en de publieke meening gewonnen te hebben, zal hij comité's vormen, die inschrijvingen openen, met behulp der pers, van geheel de pers. Zal hij, zooals men [illegible]eeft geschreven, de orde van Mal[illegible]herstellen? Neen, die tijden zijn [illegible]ij. Maar mogelijk dat in plaats [illegible]r instelling en zijn vijftien [illegible]artieren van adeldom destijds [illegible]ereischt, hij uit de kern van het [illegible]volk een bond zal oprichten van ridders-apostelen, onder den werkenden stand aangeworven, onder de jonge lieden, zoo edelmoedig en bereid om zich op te offeren, zooals de goede krachtige burgerstand ze in menigte heeft, zooals er zich in België b. v. reeds honderd aangeboden hebben. En daarna, als de troepen eens zijn gevonden en gevormd, dan zal het werk van den grooten kardinaal bloeien.

Vroeger riep men: „God wil het!" De kardinaal roept: „De menschelijkheid vraagt het, de eer vergt het en de naastenliefde is, Gode zij dank, niet verminderd in de harten....!"

EEN BEZOEK AAN HET MONASTERIE VAN MAR SÂBA.

—o—

(Ingezonden.)

Gedurende ons verblijf in Jeruzalem, na eenige uitstapjes in de omstreken, verlangden wij ook het klooster van Mar Sâba te zien, waarop de meeste reizigers op hun weg van Jeruzalem naar den Jordaan maar een haastigen blik werpen. Wij besloten daar een dag door te brengen, want reizigers worden er gelogeerd en onthaald door de monniken op de eenvoudige wijze, waarop zij zelven leven. Wij verkregen de noodige vergunning van den Griekschen patriarch, en verlieten het kampement op den Olijfberg vroeg in den morgen, vergezeld door den dragoman en sheikh Mohamet el-Arekat, den jongen chef van eenige Arabische stammen van de Jordaan.

Mar Sâba is zijn oorsprong verschuldigd aan Sint Sabas, geboren in Cappadocië omtrent het jaar 440 onzer jaartelling. Op den teederen leeftijd van acht jaren nam hij het kleed aan in een monnikengesticht. Met de toelating van zijn kloostervoogd ging hij naar Palestina toen hij omtrent achttien jaren oud was, en werd een volgeling van Sint Euthymius, een kluizenaar die beroemd geworden was door de strengheid zijns levens. Langs het ravijn van de beek Kedron had deze een *Laura*, of nederzetting van kluizenaars gesticht, die in kloven en grotten, uitgehold in de zijden der afgronden, in de eenzaamste plaatsen der woestijn van Judea leefden. Na den dood van Euthymius verwijderde zich Sint Sabas verder van zijn gezellen, en vestigde zich in een grot in het meest ontoegankelijk gedeelte van het ravijn, waar hij zijn leven toewijdde aan nog strengere kastijdingen en poenitentiën, als zoovele duizenden anachoreten in de periode der geschiedenis van het Christendom. In den ouderdom van meer dan negentig jaren werd hem door de Christenen van Palestina opgedragen, hunne zaak tegen de Samaritanen vóór keizer Justinianus in Konstantinopel te bepleiten, en door zijn biograaph Cyrillus wordt verhaald dat hij alles verkreeg wat hij verlangde en dat de keizer zich met vromen eerbied aan de voeten wierp van den eerwaardigen grijsaard. Hij stierf spoedig na zijn terugkeer naar het Heilig Land: maar de faam zijner vroomheid had een groot aantal kluizenaars naar de nabijheid zijner woonplaats gelokt. Van dezen werd

hij het hoofd even als van die welke in groote menigte de droevige eenzame streken ten oosten van den Jordaan bewoonden. Van Sint Sabas blijft er nu over een ledig graf, een palmboom die volgens overlevering door hem geplant werd en die de eenigste boom is in die woeste streken, en de grot waarin hij leefde, nu binnen de muren des kloosters ingesloten.

Wij daalden den Olijfberg af, vóór den dageraad, op den weg van Bethanië naar de vallei, die nog gevuld was met de schaduwen van den nacht. De twee wegen die zich snijden aan den hof van Gethsemane waren nog ledig. Een zoete geur van bloemen zweefde in de stille lucht, en de wierook die in de nabijgelegene kerk brandde, vermengde zich met dien bloemengeur, als om aan dat oord de heilige plechtigheid eener kerk te schenken.

Wij gingen de vallei door en de beek over en begonnen weer te klimmen tot dat wij niet ver van Aceldama aan den weg kwamen, die naar Mar Sâba geleidt. Toen wij den top bereikten begon een grijs licht zich te verspreiden achter de afgelegene bergen van Moab, dat in luister bleef aanwassen tot de oostelijke horizon op een gordijn van goud en purpure vlammen geleek, waarin de zon eindelijk zijn statigen loopbaan begon.

In het eerst reden wij langs een betrekkelijk goeden weg, maar vóór dat wij de hitte van de zon konden gevoelen, begonnen wij een zeer steil en gevaarlijk pad af te klimmen, en in omtrent een uur tijds bevonden wij ons weer op den bodem van het Kedron-ravijn, dat zich in kronkelenden loop tot aan het monasterie uitstrekt. Deze geheele streek waardoor wij heentrokken had het treurigste en meest verlaten uitzigt dat men zich kan voorstellen. Op de witte klei groeide alleen wat dun, teeder gras dat de hitte des zomers spoedig doet verdorren. Wij zagen eenige kampementen van bedouienen, bestaande uit eenige zwart tenten en armoedige korenvelden, waarin het papaver zijn schitterend rood met het zachte groen van het koren mengde en een weinig levendigheid gaf aan de desolatie om ons heen. Wij zagen vrouwen met ringen door den neus die kleine troepen zwarte geiten met lange ooren weidden, en op de hellingen der heuvels stonden kameelen, wier vreemde figuren tegen den hemel scherp uitkwamen, al hetkwelk de woeste schrikwekkendheid dezer eenzame gewesten vermeerderde. Twee uren later zagen wij de spits van een toren achter een heuvel te voorschijn komen. Wij reden nu langs een afgrond, eenige honderden voeten diep, en bevonden ons eindelijk aan den voet der toren en de poort van het monasterie. Een hooge muur van groote steenen opgetrokken, verhief zich aan weerskanten van den toren, gebouwd op den rand des afgronds, waarin hij afdaalde, en belette aldus allen toegang; uitgezonderd dien door de poort waarvoor wij ons bevonden.

Nadat ons toegansbewijs was nagezien werd de poort geopend, en men liet ons binnen. De monnik die de deur opende had schoenen noch sandalen aan en was blootshoofds. Zijne kleed was van een dikke bruinachtige stof en door gebruik versleten. Erwaren twee of drie andere monnikken bij de poort, aan een van welken, als de eerste gekleed, opgedragen werd, ons door het klooster te geleiden. Daar wij veel tijd hadden, zetten wij ons in de schaduw van den muur neder en trachtten een algemeen denkbeeld te vormen van het gebouw.

Het klooster dat uit verscheidene kleine gebouwen bestaat, is gebouwd op de helling of beter gezegd op de zijden van een afgrond van zeshonderd voet diep en zóó steil dat, naast de poort staande, wij al de gebouwen konden zien niet vóór maar beneden ons, het een lager dan het andere naarmate zij dieper en dieper in het ravijn waren opgetrokken. Zij schenen te hangen en als te kleven tegen de bijna loodregte helling, en het was te verwonderen dat die zware massa's staande op zulke onzekere grondvesten niet in den vreeselijken afgrond gleden. Terrassen, sommigen in de rots gehouwen, anderen door enorme beeren gesteund, droegen de kerk, de cellen en andere gebouwen en vertrekken. Een muur opgaande van de zijde der rots ondersteunt hier en daar een klein balkon dat op houten balken over den afgrond hangt. In de beperkte ruimte ingesloten door de muren des kloosters, werd van elk plaatsje zorgvuldig gebruik gemaakt. Treden in de rots gehouwen leiden van het een naar het ander gedeelte van het klooster. Hier en daar stonden houten doozen met eenige kleine planten en bloemen, het tijdverdrijf dezer arme monniken die omringd door zulke woestheid en eenzaamheid, een onschuldig vermaak zoeken in hun zorg voor deze nederige tuintjes. Aan den anderen kant des afgronds stijgen de rotsen loodregt omhoog, en bevatten een groot aantal grotten die nu ongenaakbaar schijnen. De beek die in het regenseizoen loopt, was droog, en haar witte, rotsachtige bodem kronkelde lager en verder weg, tot dat hij andere ravijnen ontmoet, die naar de Doode Zee afdalen. Men voelt zich neergedrukt door de eenzaamheid en woeste majesteit der plaats. De hitte en het licht waren onuitstaanbaar in het midden van den dag. Tegen den avond werden de rotsen gehuld in een gouden gloed en paarsche schaduwen vulden de diepe ravijnen in de verte. Er heerschte toen zulk eene indrukwekkende verhevenheid, dat wij haar onmogelijk krachtig genoeg kunnen weergeven. De plaats noodigt dan tot treurig peinzen en de geest klimt in sombere mijmering op tot die tijden toen de godsdienst jong was en de wereld oud en afgemat: tot dien toestand, welke in den loop der ondoorgrondelijke eeuwen misschien weer zal terugkeeren, wanneer de menschheid in haar vooruitgang geen troost zal gevonden hebben: gelijk een gelukkig schip dat naar een vroolijke haven vertrekt en in den nacht vergaat in jammerklachten en wanhoop.

In het klooster was er weinig dat ons den tijd kon te binnen brengen waarin wij leven. De monniken hebben nog waarschijnlijk dezelfde kleederdragt als de discipelen van Sint Sabas. Onze Syrische reisgenoten hadden de kleeding en wapens van hun Arabische voorouders van den tijd toen Mohamet zijn kameelen in het Hedjaz dreef, en misschien is niets in het klooster veranderd sints honderden jaren; want welke verandering kan men wenschen in dit verblijf der armoede en verzaking van alle wereldsche genoegens; waar eerzucht doelloos en zondig zou zijn: waar de mensch de banden des bloeds verbreekt en uit zijn geheugen zelfs de onschuldige herinneringen der jeugd wegwischt: waar het leven geen hoop(*) brengt en waar de dood niet wordt gevreesd?

Toen wij van onze reis hadden uitgerust verzocht onze gids ons hem te volgen en wij daalden de treden af die tot het eigenlijk klooster leiden. Wij bezochten de kerk, vervolgens de cel van Sint Sabas, en door een ijzeren tralie werden ons de schedels getoond van de monniken die tijdens den inval der Perzen in Palestina onder Chosroës werden omgebracht. Wij werden daarna geleid naar de bibliotheek, die eenige zeldzame boeken bezit, welke zonder bijzonderen oorlof niet mogen onderzocht worden. Langs een balkon, dat over den afgrond uitsteekt, bracht men ons naar de cellen der monniken die hoogst zindelijk waren onderhouden; daarna toonde men ons het refectorium, de bakkerij, de kleine olie en wijnpers, de molen, de keuken enz. Onze visite was toen geeindigd, en wij werden gebracht naar de zaal bestemd voor de bezoekers, waar een tafel in het midde[illegible] stond en langs de muren eenig[illegible] vans, waarop de reizigers [illegible] die een nacht in het monasterie [illegible] schen door te brengen.

Onze gids sprak weinig arabisch. Terwijl wij aan het ontbijt zaten dat hij had gehaald, bestaande uit een fleschje wijn, brood, dadels en drooge vijgen, vertelde hij ons dat hij een Griek van Macedonie en reeds zes jaren in het klooster was. Wij vroegen hem of hij zijn familie ooit weer zou zien. Hij zeide dat zijn familie niet meer bestond en wij zagen dat dit een pijnlijk onderwerp was. Hoe brengt gij uw tijd door, vroegen wij hem? Elk onzer, zeide hij, heeft zijn taak. Sommigen hakken brandhout, anderen maien koren en bakken brood, zoo als gij gezien hebt: eenigen waken op den toren aan den ingang, ofschoon wij nu geen gevaar loopen van de stroopers der woestijn: weer anderen halen water of houden zich met eenig ander werk in het klooster bezig. Ieder onzer moet zorgen voor zijn cel, zijn kleeding enz: zoodat met het werk en onze andere plichten ons niet veel tijd overschiet. Wij hebben eenige stukken gronds waarin wij koren, vijgen en druiven planten. Wij moeten groote afstanden afleggen om brandhout te vinden. De regelen verbieden vleesch te eten: maar wij maken een weinig wijn, en wat gij daar drinkt is in dit klooster gemaakt.

Sommige monniken, zeiden wij, verkoopen houten kruisjes en rozenkranzen, kunt gij ons zeggen wat zij het geld gebruiken, dat zij daarvoor ontvangen?

Wanneer wij de woestijn ingaan, antwoordde hij, in de rigting der Doode Zee, vinden wij dikwijls stekels die gebruikt worden om penneschachten te maken. Wij vinden ook kleine zaadjes en schelpen waarvan wij rozekranzen vervaardigen. Sommigen van ons weten kruisen uit olijfhout te snijden. Bezoekers verlangen soms die dingen mee te nemen als een herinnering. Van het geld dat de monniken daarvoor ontvangen, betalen zij hun sandalen zonder welke het zoo pijnlijk is te loopen in de woestijn, of koopen eenig warm kleedingstuk voor den wintertijd, of eenig ander ding dat zij wenschen te bezitten.

Ofschoon wij den dag genoegelijk hadden doorgebracht, waren wij toch tevreden 's avonds eene zoo treurige en sombere plaats te verlaten. Terwijl wij wegreden naar nieuwe tooneelen in de verstrooijingen en wisselvalligheden des levens, was de duisternis op het land gevallen, die de eenzaamheid rondom ons verhoogde en ons medelijden voor de menschen, die wij in die ontzettende eenzaamheid achterlieten, vermeerde. Zij zien hun dagen heenglijden zonder eenige verandering te brengen, zonder eenige hoop te vervullen en zonder de sympathie der menschen. Zij hebben dit leven aanvaard: maar welke aaneenschakeling van lotgevallen of eigenaardigheden van karakter, welke ongelukken, teleurstellingen, diepe droefheid of wanhoop mag het zijn, welke de wereld en de vrijheid genoegzaam van haar bekoorlijkheden kunnen berooven om een mensch zulk een leven te doen kiezen, een leven van onophoudelijk werk, armoede, gebrek, strenge discipline, ontdaan van al de teedere gevoelens, zonder vreugde of hoop, tenzij *anothen*, van boven? (*)

Deze overdenkingen brachten in herinnering wat geschreven is van het coenobietisch leven der apostolische tijden. Zij die uit den mond des Meesters zelven het woord hadden gehoord, zochten in het gemeenschappelijk leven, door de banden van liefde en hoop vereenigd, de kiem te stichten der tijden van volmaakt geluk die komen moesten, maar die niet zijn opgegaan. In de schemering alleen van die tijden heeft de mensch misschien het grootste geluk en voldoening gemaakt, dat hij nog gekend had. "De [illegible]nigte van degenen die geloofden [illegible] één hart en eene ziel, en alle [illegible]n waren hun gemeen. En er [illegible]ok niemand onder hen die ge[illegible]d, want zij die landen of huizen hadden, die verkochten zij en legden den prijs aan de voeten der apostelen. En aan een iegelijk werd uitgedeeld naar dat elk van noode had: en dagelijks eendragtelijk brood brekende, aten zij te zamen met verheuging en eenvoudigheid des harten."

In de vierde en vijfde eeuwen, toen de duisternis zich dikker en zwaarder stapelde om de overblijfselen der Westersche beschaving en het ideaal der apostelen en primitieve Christenen meer en meer onbereikbaar scheen, toen zochten duizenden een toevlucht in woestijnen en eenzame plaatsen. Er scheen soms in die geestdrift iets onmenschelijks: maar het was een streven naar het ideale en daarom, een vooruitgang. De westersche wereld had nooit zulk een menigte gezien ontdaan van al het wereldlijke en zoekende het hooger leven. In Lager Egypte alleen telde men vijftig duizend kluizenaars. De Thebaida en de streken omtrent de Natronmeeren hadden toen hun bewoners, waar nu alleen wolven en hyenas de overblijfselen van eenig lijk rondslepen. In afgelegen valleien en ravijnen, in de woestijn van Midden-Egypte hebben wij dikwijls kleine grotten gezien, met hun openingen gesloten door steenen muren ter bescherming tegen de wilde dieren, en die in vervlogene tijden cellen waren van eenzame kluizenaars. *Lustrari monasteria Nitriae*, zegt St. Hieronymus, *et inter sanctorum choros aspides latere perspexi.*

De oostelijke zijde van den Jordaan, waar die dorre en eenzame gewesten beginnen en zich tot Arabië en de grenzen van Perzië uitstrekken, waren toen bewoond door monniken. Zij leefden van de wortels en wilde vruchten die het land voortbracht, vermeden elkanders gezelschap en kwamen bijeen éens in het jaar in hun klooster gelegen ten westen van Jordaan, om het feest der Hemelvaart te vieren. Men vindt met zekere aandoening onder de kluizenaars van die tijden afstammelingen der aanzienlijkste Romeinsche familiën, der Scipio's, der Gracchi. Wat was dan gekomen over de wereld? De geest des Stichters zweefde voorzeker in hun midden als wij in het Vitae Patrum van Rosweyde het volgende lezen: Zekere broeders kwamen bij den abt Licius en de grijsaard ondervroeg hen zeggende: Welk werk verricht gij met uwe handen? En zij zeiden: wij werken niet met onze handen; maar volgens hetgeen de Apostel gezegd heeft, wij bidden zonder ophouden. En de grijsaard vroeg hen: Eet gij niet? En zij antwoordden dat zij aten. Terwijl gij dan eet, zeide hij, wie bidt voor U? En zij zwegen. Hij vroeg hen weer: slaapt gij niet? Zij zeiden dat zij sliepen. Terwijl gij dan slaapt, wie bidt voor U? En zij vonden geen antwoord. Dan zeide de grijsaard: stemt dan toe dat gij niet handelt naar hetgeen gij zegt, maar ik zal u zeggen op welke manier ik met mijn handen werkende zonder ophouden bid. Van 's morgens tot op het bepaalde uur, zit ik neder en bereid uit eenige palmbladen touwen en mandjes, terwijl ik bid zeggende: Hebt medelijden met mij, Heer, volgens uw barmhartigheid: en volgens uw goedertierenheid vergeef mij mijne zonden. En als ik het werk mijner handen voltooid en eenige touwen gemaakt heb en daarmede tien duiten heb verdiend, geef ik er twee van aan de armen en het overige verteer ik. Terwijl ik dus eet of slaap, voltooijen zij zonder ophouden mijn gebed voor de vergeving mijner zonden.

Hoevelen zijn er in onze eeuw, waarin elk zich haast zijn kort bestaan te genieten, vervuld met een al te uitsluitend geloof in het materieel welzijn, hoevelen zijn er die een leven zoo als dat dezer arme monniken kunnen begrijpen? Zulke toch hebben de goede tijding aangenomen en verspreid. En hoe meer het Christelijk geloof den geest zijns Stichters nabij komt des te meer zal het hen doordringen van een gemoedsgesteldheid die hun verwijdering inboezemt; die ver van de on-

---

(*) De schrijver bedoelt hier klaarblijkelijk [illegible] hoop op *aardsche* niet op *hemelsche* goederen. (Red.)

[illegible] hier kan slechts spraak zijn [illegible]reugde en hoop, die het hart [illegible]*lling* vervult. (Red.)

rust en woelingen der wereldlijke kringen een leven zoekt van ingetogen, kalme bespiegeling. Als wij opmerken dat het mosaïsmus ook deze neiging heeft, komt ons de eenheid dezer verschijnselen klaarder voor: want de emoties hebben ook haar geschiedenis.

Het moet verre van ons zijn het bestaan van het eene schepsel tegen dat van een ander te wegen. Hen die het meest nuttig zijn voor de wereld, die waardeert zij met reden en rechtvaardigheid: maar hen, die haar helpen het lot te volvoeren dat voor haar bestemd is, die kent zij niet altoos. In de oneindige menigten die geleefd hebben, in de oneindige menigten die zullen leven en vergaan, zal alleen de Schepper zich hunner herinneren die voor de voleinding zijn wil hebben gewerkt, en Hij alleen zal oordeelen tusschen den anachoreet, die voorbijgegaan is als een zucht in de wildernis, en hem die de wereld heeft geacht: gelijk Hij de druppel kent die zich mengt in den Oceaan en die welke hangt aan een nederig blad.

C. GORSIRA.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Ter viering van den eersten verjaardag der opening van de *Wilhelmina-Apotheek* heeft men verleden Zaterdagavond eenig Bengaalsch licht op de balcons aan de bovenste verdieping van het gebouw afgestoken. De schildwacht in het Waterfort meende dat er brand was en gaf aanstonds het brandsignaal met de klok. Van alle kanten stroomden de menschen naar Poenda, waar zij nog van de laatste flikkering van het vuurwerk konden genieten.

— Bij eene advertentie in de *Oficiaal Maritima* brengen de Agenten van den K. W.-I. Md. ter kennis van allen, die lading met de booten van die lijn ontvangen, dat, wanneer goederen in slechte orde gelost worden aan den eersten officier van de boot aan den Waterkant daarvan kennis moet worden gegeven, opdat men oordeelen kan of de eigenaren of ontvangers al dan niet recht op vergoeding hebben. Latere reclames zijn ongeldig.

— Jl. Donderdagmorgen is alhier uit Kingston aangekomen het Fransche stoomschip *Bisson*, commandant *Antoine*. Binnen weinige dagen, na een defect aan zijne machine hersteld te hebben, zal het naar Martinique vertrekken.

BUITENLAND.

ITALIE mag zich onder meer ook verheugen (?) in eene officiëele censuur der telegraaf. Telegrammen, die ongunstig spreken over de regeering worden omgewerkt, of, zoo zij daarvoor niet vatbaar zijn, eenvoudig vernietigd en in de plaats daarvan wordt van regeeringswege het tegenovergestelde geseind. Dit moet nog onlangs geschied zijn toen vele bladen meldden, dat Z. H. de Paus ongesteld was.

— Van Z. H. den Paus heeft een schrijven het licht gezien waarin hij nogmaals met dankbare vreugde zijn 50jarig priesterjubilé herdenkt en voor alles wat ter zijner eer geschied is aan geheel de katholieke wereld zijn dank betuigt. Opdat de herinnering aan dat feest blijve voortbestaan heeft Leo XIII goed geoordeeld uit verschillende metalen een eereteeken te laten slaan, dat de borst van hen versieren zal, die zich bij deze gelegenheid bijzonder onderscheiden hebben.

— Men schrijft uit Rome dd. 19 Aug.:

De anti-Katholieke beweging op het gebied der school begint zich meer en meer te openbaren.

Eot nu toe werd aan de Fransche nonnen het recht verleend les te geven in de scholen, door haar opgericht of waar zij waren toegelaten.

Of dit nu geheel en al overeenkomstig was met de reglementaire bepaling der schoolwet, weet ik niet, maar zeker is het, dat tot nu toe de regeering het duldde, en de ouders der kinderen er zich tevreden mee toonden.

Crispi heeft dit doen veranderen, en, dank zij zijn invloed, is dit jaar aan de religieusen, in strijd met de aloude gebruiken het diploma tot lesgeven niet uitgekeerd.

De nonnen bewezen, dat, aangezien men haar tot het examen heeft toegelaten, men haar jaren lang het diploma heeft uitgekeerd en zij jaren lang hebben onderwezen, de quaestie reeds is gepraejudicieerd.

Het ministerie, departement schoolwezen, heeft kort en bondig geantwoord: Bestudeer de wet — zij verbiedt het — en eene commissie is benoemd om dit "nonnenonkruid" overal uit te roeien. Slechte voorteekens!

— De Paus heeft de Nuntii van Brussel en Parijs onderricht om Kardinaal Lavigerie behulpzaam te zijn in zijne conferentiën tot afschaffing van den slavenhandel in Afrika.

FRANKRIJK.— De werkstakers van Limoges hebben den arbeid hervat.

— Met betrekking tot het plan, om een kanaal te openen tusschen de Baltische- en de Noord-Zee, beweert men, dat Duitschland zijne vloot vermeerderen zal.

— Den 1[illegible]n. dezer is hier per kabel het bericht uit Brussel ontvangen, dat schepen met Fransche vlag slavenhandel dreven tusschen Pemba en Madagascar, terwijl de bulletins van Trinidad onder dagteekening van den sn. reeds berichtten, dat de Fransche regeering order gegeven heeft om te onderzoeken of er misbruik gemaakt is van de nationale driekleur bij den slavenhandel in Madagascar.

— Er had een ongeval plaats in den spoortrein tusschen Parijs en Dyon: 17 personen zijn omgekomen en verschillenden gewond. Den 7n dezer had de teraardebestelling der lijken plaats. Deze plechtigheid was indrukwekkend.

— Men bericht dat de vloot van de Fransche visscherij in April jl. groote verliezen geleden heeft op de Zuidkust van Ierland. Honderd zeven en dertig personen zijn omgekomen en drie honderd verkeeren in een nijpenden toestand.

— De Socialisten hebben besloten hunne vergadering uit te noodigen tegen den tijd der Tentoonstelling, ter viering van het eeuwfeest der Revolutie.

— President Carnot heeft de wapenschouwing over de troepen bijgewoond, waarmede de manoeuvres te Rouaan geëindigd zijn.

— Op een feestmaal verklaarde Elbeuf, dat de Wereld-Tentoonstelling op den reeds bepaalden tijd geopend zal worden.

SPANJE. — Een vreeselijke moord is onlangs op de markiezin Varela gepleegd en wel door..........een gevangene. Naar aanleiding daarvan moeten zonderlinge dingen aan 't licht gekomen zijn. Cipiers en direkteuren der gevangenis staan onder de verdenking, dat zij de veroordeelden des nachts tegen betaling laten uitgaan. Hooge autoriteiten zouden daarbij betrokken zijn. Onder het volk en de bladen van alle kleur is een groote beweging ontstaan. Het volk brengt gelden bijeen om een monsterproces te voeren, waartegen de pogingen van den minister van Justitie, om de zaak te verstikken niets baten zullen. De minister-president Sagasta is gedwongen naar Madrid gekomen, om de leiding der zaak in handen te nemen. De positie van het ministerie is wankelend.

—De Regeering heeft het aanzoek om ontslag van den Burgemeester van Cadix niet aangenomen.

— Een verbanningsdekreet is door de regeering uitgevaardigd tegen de monniken van het klooster van Fontarabié, beschuldigd van propaganda te maken voor de Carlisten. Later werd het verbannings bevel teruggetrokken naar aanleiding van verklaringen door den Prior van dat klooster gegeven.

ENGELAND. — In Afghanistan is eene omwenteling uitgebroken, die Ishakkan tot Emir proclameert. Men zegt, dat deze revolutionnairen met de troepen der Regeering slaags geraakt zijn, en de overwinning behaald hebben.

— De hertog van Edinburg onderhandelt met den Sultan van Turkije ter verkrijging van eene vergunning voor de Engelsche vloot om vrije doortocht te hebben door de Dardanellen, in geval Rusland Bulgarije mocht bezetten.

— De nieuwsbladen van New-York melden, dat de hertog van Edinburg, zoon van Koningin Victoria en Admiraal bij de Engelsche vloot in de Middellandsche Zee begiftigd is met de eereteekenen van de *Toisson d'or.*

— De bekeering, die wij in ons vorig nummer als waarschijnlijk vermeldden, wordt door sommige Engelsche bladen tegengesproken.

DUITSCHLAND. — Men gelooft, dat de voltrekking van het huwelijk van prinses Sophie, zuster van Keizer Wilhelm II, met prins Constantijn, kroonprins van Griekenland, tot aanstaande zomer zal worden uitgesteld.

— Keizer Wilhelm heeft de militaire manoeuvres te Johnfele persoonlijk geleid.

OOSTENRIJK. — De militaire manoeuvres zijn met eene wapenschouwing in Bellevue, in tegenwoordigheid van keizer Frans Jozef en den prins van Wallis afgeloopen.

— De overstroomingen duren in Oostenrijk voort, zeer groote schade veroorzakende. Half Trente staat onder water: de daardoor aangerichte materieele schade is ontzaglijk.

BELGIE.— Uit Brussel wordt overgeseind, dat Majoor Bastillion, hoofd der expeditie ter opsporing van Stanley, door zijne lijfsmannen vermoord is geworden. Rahuson Tipotib wordt als de dader van den moord beschouwd.

CHINA. — Uit Schanghai wordt bericht dat er eene groote opschudding ontstaan is tengevolge van de wet door het Congres der Vereenigde Staten aangenomen tegen de immigratie der Chineezen. De ontevredenen hebben de woning van den Amerikaanschen consul in Canton belegerd.

V. S. VAN N.-AMERIKA. — Volgens telegrammen aan de bulletins van Trinidad ontleend, neemt de geele koorts-epidemie een ernstig karakter in Jacksonville. Den 7n. dezer kwamen er acht dooden en 70 nieuwe gevallen voor.

— De brief van president Cleveland, waarin hij zijne benoeming tot candidaat voor het presidentschap bij de aanstaande verkiezingen aanneemt, is openbaar gemaakt. Hij dringt er op aan dat eene tariefsherziening noodwendig is.

— Een gedeelte van het *Star and Garter Hotel* in Richmond is door den brand vernield; de schade is, naar gezegd wordt, zeer groot.

— Tuschen de ankerplaats La Cruz en de Canarische eilanden had een aanvaring plaats tusschen twee stoombooten: de *Sur-America* en de *Francia*. 81 passagiers en 6 matrozen zijn verdronken. De eerste boot is gezonken terwijl de tweede groote schade geleden heeft. De *Sur-America* kwam uit Montevideo en had 200 landverhuizers aan boord.

— Tusschen Onkenytown en Ohio zijn twee treinen tegen elkander geloopen, waarbij 3 personen het leven verloren hebben en 36 gewond zijn.

— Overstrooming in Augusta Georgie; 11 dooden; de ramp wordt op een millioen dollars geschat.

HAITI. — Naar luid van berichten uit deze Republiek te Kingston ontvangen heeft generaal Télémaque aan 't hoofd van 3000 man den 23n der vorige maand de stad Port-au-Prince ingenomen en is er met hartelijkheid ontvangen. Er is een voorloopig Bestuur gevormd met Boisrond Canal als president, en Légitime, Télémaque, Stamant, Hipolite, Archin en Cloud als ministers. Laforest zal tot bevelhebber der provinciale troepen aangesteld worden. Den 17n. dezer zou de algemeene verkiezing plaats hebben.

CUBA. — Gedurende de jongste orkaan, die Cuba geteisterd heeft, is de barometer van 756 tot 738 gedaald. De telegraaflijn tusschen Havana en Santiago is verbroken; dat heeft vertraging gebracht in de overzending der politieke berichten. De lijn zal spoedig hersteld zijn.

———o———

HET MAÇONNIEKE FRANKRIJK.

Hoezeer Frankrijk op het oogenblik onder de plak staat van de Loge kan het best blijken uit het nieuwe werk, dat Leo Taxil voor eenigen tijd heeft uitgegeven onder den titel van *La France maçonnique.* Het is maar een soort van naamlijst, doch een van de belangwekendste soort, wijl er zonneklaar uit blijkt, dat Frankrijk uitsluitend wordt geregeerd door handlangers van de Vrijmetselarij. In alphabetische volgorde vindt men er zestien duizend vrijmetselaars met naam en toenaam, tegenwoordige en vroegere betrekkingen zoo nauwkeurig mogelijk in opgegeven.

Om te beginnen met Boulanger en Floquet, die dezer dagen zoo luid van zich hebben doen spreken door hun belachelijk duel, vindt men, het boek van Leo Taxil opslaande, beide vechtersbazen al aanstonds als "broeders" vermeld. Onder letter *B*, leest men: "Boulanger (George Ernest), minister van Oorlog" en onder letter *F*. Floquet (Thomas Charles), advocaat, publicist, afgevaardigde.... enz." Dat is dus wel degelijk de man van het "Leve Polen!" Boulanger is geen minister van Oorlog meer, maar dat neemt niet weg, dat hij nog vrijmetselaar is.

In de eerste Christenkerk herkende men de geloovigen hieraan, dat zij elkander beminden. In de kerk van Satan zal men de broeders hieraan kunnen erkennen, dat zij met elkander duelleeren. Geen onaardig signalement inderdaad. Maar met dat al is het lang geen aardigheid, in het boek al de namen terug te vinden van de mannen, die in de laatste jaren in Frankrijk aan het roer zijn geweest. Men zou zeggen dat de regeering telkens dit woordenboek raadpleegt, wanneer het er op aankomt, een invloedrijken post te bezetten. Niet alleen prijkt er Grévy, de gewezen President, met zijn broeder, den ex-gouverneur, met Wilson en zijn heele maagschap; maar ook de regeerende dynastie is vertegenwoordigd: Carnot (Lozare Hypolyte) onlangs overleden, en Carnot (Sadi), ingenieur, afgevaardigde, minister, praesident der Fransche republiek. Wat Jules Ferry betreft, ook deze behoort tot de geheimzinnige kliek, ook al zou de naamlijst hem niet opgeven, maar hij staat er wel degelijk in.

Men ziet dus dat Frankrijk regelrecht geregeerd wordt van uit het donker der loges. Het licht, door het boek van Taxil omtrent die samenzwering verspreid, verklaart veel. Niet alleen wordt het zoodoende duidelijk, waarom alles in Frankrijk op de uitroeiing van godsdienst en Christendom gericht is, maar ook waarom de zaken op elk gebied zoo jammerlijk over stag loopen. Er is een oude en eeuwige uitspraak, met die ondergang bedreigt. Wee dus aan deze metselaars en wat zij opmetselen. "Als de Heer het huis niet bouwt, arbeiden de bouwlieden te vergeefs." Zonderling, zij noemen zich vrijmetselaars en begrijpen niet hoe elk met gezond verstand begaafd mensch in dien naam niets anders zien kan dan een samenkoppeling van twee leugens. Metselaars willen ze zijn en zij doen niets dan afbreken; vrij heeten ze en ze werken onder het strengste commando als willooze slaven in het duister. Het kan dan ook niet anders of op den duur moeten hun zaken verloopen. De jonge keizer van Duitschland wil niets met het geheime konkelgenootschap te doen hebben, en dat zal voor vele Duitsche vrijmetselaars het sein wezen om den onderaardschen werkwinkel te verlaten.

Ieder zal maken dat hij wegkomt uit deze gevaarlijke mijn, die op springen staat. In die omstandigheden mogen Carnot en zijn Fransche sloofjes-broeders wel oppassen: zij zullen, als het tot een uitbarsting komt, niets kunnen tegenhouden, wel daarentegen er onder raken!

(*Huisgezin*).

———o———

NOTICIA.

Un hubileo.

Dia 15 di Augustus pasá mui reverendo senjor H. C. J. M. van Nispen tot Sevenaer, presidente central di "Union di Companjero San Hosé", na Amsterdam, a celebra 25 aniversario di su ordenacion sacerdotal. Front di cas di Companjeronan tabata luhosamente adorná coe flor, jerba berde i bandera, den cual tabatin inicialnan di e Union i nomber di toer stadnan di Hoelanda, na oenda e sociedad ta establecé pa traha na bienestar di su miembronan.

Kapel di Union tabata adorná coe muchoe gustoe. Den toer e faha ricoenan, koe, cargando algun inscripcion análogo n'e fiesta, tabata adorna murajanan tabatin principalmente un di muchoe valor, koe tabata ostenté riba altar. Den dje tabatin skirbí e siguiente poco palabranan-aki: *Soli Deo honor et gloria*, koe ta un descripcion corticoe di henter bida i lucha di senjor Van Nispen tot Sevenaer. Ademas tabatin algun pintura, tambe na relacion coe n'e fiesta, riba s diferente vak, manera: e cas caminda senjor Van Nispen a nace i escudo di su familia, escudo di Amsterdam, escudo di Beverwijk, caminda el a coeminsa su bida sacerdotal, templo di Santa Catarina na Amsterdam, caminda el a traha despues, edificio di Union di companjeronan, manera é ta awor i manera lo é ta ora é ta cla, i un cruz simbólico, koe ta representa trabaonan di e Union catolica.

Pa 9 ora di mainta tabatin un Santoe Sacrificio di Misa, ofrecé pa miembro i bienhechornan di e Union, bao di cual coro di miembronan, bao di direccion di nan vice-presidente, a canta *Missa Assumpta* di Haller. E Sacrificio a coeminsa coe *Veni Creator* i caba coe *Te Deum*.

Senjor van Nispen mes a tene un preek di fiesta. Coe elocuencia el a doena un explicacion pa kiko tantoe hende a bini huntoe riba e diaai den templo di Senjor. Esai ta pa haci un acto di gratitud na Dios, koe den Su misericordia a haci tantoe milagro i doena, pa medio di „Union di Companjero di San Hosé," tantoe beneficio i na sociedad en general i na tantoe persona en particular; un acto di gratitud na e Dios, koe a moestra na cada hende en particular su lugá den bida, i koe á encarga n'é; (senjor Van Nispen,) pa sinja e verdadero principionan di Cristianismo, manera Cristoe a predica nan, i pone nan como un contrapeso dilanti di e principio corruptornan di nos tempoe; E reverendo orador a caba coe un oracion ardiente na Dios i Su Santísima Mama, koe riba e dia-ai particularmente a recorda e miembronan, coe el a sinja nan coe su ehemplo pa biba i moeri pa i coe su jioe-Dios.

Miembronan di Union a regala nan president un altar luhoso i parokianonan di San Willibrordo un lampi di Santísimo. Anochi tabatin un serenata coe lus i bandera na cual miembronan di Union a canta algun cantica expresamente trahá pa e ocasion-ai

Dios conserva bida di senjor Van Nispen, na kende su celo i amor pa obreronan Hoelanda debe tantoe fabor pa e bon principionan koe é ta primi den coerazon di e Companjeronan.

Cardenal Lavigerie.

Ta hopi tempoe caba koe na cabez di un mision heróica, e anciano-ai ta traha di toer manera na civilizacion di Africa. Ultimamente, apesar di su edad grandi, el a toema riba dje un tarea di mas sublime koe por ta imaginá, esta: pone un fin na e negocio escandaloso di catiboe, koe te ainda ta sosode den interior di Africa, for di unda especuladornan ta cohe pober Africanonan pa hiba nan bai bende na Turkía, sin koe nunca potencia civilisánan di Europa a trata di prohibi esai.

Awendia Cardenal Lavigerie ta biaha den toer principal lugánan di Europa buscando judanza i proteccion di Catolicanan pa logra su noble obheto. Ultimamente tabata na Bruselas, den misa di San Gudula, koe el a tene un conferencia riba e negocio horroroso koe ta sosode na Africa central. E templo taba jen di hende e dia-ai, i bao di e multitud tabatin nuncio Papal na corte di Bélgica, diferente ministro, un cantidad di senador i miembro di Cámara i hopi autoridad eclesiástica i militar. Durante un ora i cuarto é auditorio tabata cologa na boco di e anciano elocuente, scuchando coe interes i horror e particularidad di mas terribelnan, koe é tabata conta di situacion, den cual miljones di catiboe Africano ta haja nan. Nada menos koe dos miljon di e desgraciadonan-ai ta cai toer anja como víctima di e horrible negocio di catiboe. Afin di caba coe n'e abuso-ai Cardenal Lavigerie ta pidi judanza di Europa, i é ta desea koe Bélgica doené a lo menos un cien homber balente i virtuoso i un miljon di franc pa haci gastoe di hiba i mantenee o breronan di civilizacion na Africa.

Despues di e noble Cardenal su conferencia el a haja unbe, segun *Journal de Bruxelles* ta conta, binti mucha homber koe a doena tendementoe na su peticion i koe a laga scirbi nan nomber pa bai Africa; dos di nan ta pertenece na familia di mas noblenan di Bruselis Obispoenan di henter Bélgica a dirigi na nan diocesanonan un carta pastoral, den cual nan ta exita e crejentenan pa contribui cuantoe koe nan por na realizacion di e gran obra di civilizacion.

For di Bélgica Cardenal Lavigerie lo pasa na Hoelanda coe n'e mes obheto. Catolica Hoelandesnan koe ta na Bélgica a manda pa Cardenal Lavigerie ƒ 280.000.

¡Dios bendiciona e anciano noble mas adilanti den su obra grandioso di caridad cristiana!

Tempoe ta jega

koe, segun etiqueta ta manda. Alfonso XIII, Rei di Spanja, su mentji meste bai pa koe Su Magestad toema un *gouvernante*. Ma e mentji, koe ta masjá pegá na e jioe, ta mira e momento-ai jega coo ancia. Por fin el a studia un bon manera p' é keda. El a sinja e jioe-rei bisa: "Mi mentji meste keda aki, mi kier é cerca mi," i henter dia e mucha ta repeti e palabranan-ai dilanti di toer miembronan di corte. I como etiqueta meste ta someté na voluntad di Rei e mentji lo keda ainda algun tem poe mas cerca e Majestad chikitoe.

Un rajo feliz

Na Wolverhampton rajo a produci un efecto di mas particular. Un minero, koe pa un desgracia a jega di perde su bista i koe pa sconde esai tabata usa un bril blouw, tabata bai su cas na memento di un onweer masjá pisá. Un relámpagoa corta den su glasnan di bril ;e homber a cai na suela i é tabata sinti masja doló di cabez. Pronto el a bini n' e atrobe, su doló di cabez a pasa i e ciego a bolbe haja su bista.

ADVERTENTIEN.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO.